

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 274/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. N., L., zastúpeného advokátom JUDr. F. P., B., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 3/2008 zo 4. júna 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. N. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2008 doručená sťažnosť J. N., L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. F. P., B., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 3/2008 zo 4. júna 2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že:

„Rozsudkom Okresného súdu v Leviciach sp. zn. 4 T 185/05-171 zo dňa 28. 9. 2006 som bol uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa §-u 221 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa §-u 202 ods. 1 Tr. zákona, za ktoré mi bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov s podmieneným odkladom, pričom mi bola určená skúšobná doba v trvaní 15 mesiacov. Zároveň mi bol uložený trest prepadnutia veci a bol som zaviazaný na náhradu škody. To všetko na tom skutkovom základe, že dňa 28. 9. 2004 v čase asi o 11,35 hod. na poľnej ceste v časti Strážny vrch v L. – K. po predchádzajúcom verbálnom konflikte som mal fyzicky napadnúť I. Š. tak, že som sa záhradnou motykou zahnal smerom na hornú časť jej tela, táto mala proti úderu nastaviť pravú ruku v ktorej držala vidly, pričom som ju mal zasiahnuť do tejto ruky tak, že Š. mala utrpieť zranenie malička, čo si vyžiadalo liečenie a PN v trvaní od 28. 9. 2004 do 26. 11. 2004...

Prvostupňový aj odvolací súd však nesprávne vyhodnotili dôkaznú situáciu, nebrali do úvahy svedecké výpovede a to najmä H. P. a Mgr. M. N. Nevysporiadali sa s otázkou nepravdivej výpovede I. Š., ktorá popiera, že v rukách v čase incidentu nemala vidly, pričom je toto jej tvrdenie v rozpore s vykonaným dokazovaním. Nebola vyvrátená moja obhajoba, že sa jednalo o nutnú obranu, keď práve I. Š. napadla mňa. Ako dôkaz neboli zaistené vidly, ktoré mala v rukách a všetky nejasnosti v predmetnej veci neboli posúdené v môj prospech.

Samotné odôvodnenie rozsudkov prvostupňového i odvolacieho súdu nie je v súlade s ustanovením §-u 168 ods. 1 Tr. poriadku...

Vo svojom odôvodnení konštatuje, že som prostredníctvom svojho obhajcu podal dovolanie a namietal som, že moje konanie malo byť posúdené ako nutná obrana podľa §-u 25 ods. 1 Tr. zákona a nie ako úmyselné. V ďalšej argumentácii som poukazoval na nesprávne vyhodnotenie dôkaznej situácie a na dovolanie som uplatnil dôvod podľa §-u 371 ods. 1 písm. i) Tr. poriadku.

Dovolací súd ďalej uvádza, že dospel k takému záveru, že nakoľko dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, bolo potrebné toto odmietnuť.

Najvyšší súd SR ako dovolací súd tiež vo svojom uznesení uvádza, že Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obvineného iba zrušil napadnutý rozsudok iba vo výroku o treste.

Tu uvádzam, že nie Krajský súd v Banskej Bystrici, ale v Nitre a to je taktiež jeden z dôvodov, pre ktorý som podal dovolanie, nakoľko podľa môjho názoru Krajský súd v Nitre nesprávne právne posúdil zistený skutok...

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti považujem uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 3/2008 zo dňa 4. 6. 2008 za nepreskúmateľné, protizákonné a teda aj protiústavné...“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že:

„1. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 3/2008 zo dňa 4. 6. 2008 a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 3/2008 zo dňa 4. 6. 2008 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Leviciach sp. zn. 4 T 185/05-171 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 3 To 101/2006 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Najvyšší súd je povinný uhradiť sťažovateľovi náhradu trov konania v takej sume v akej bude vyčíslená v náleze ústavného súdu Slovenskej republiky do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach.

Podmienky konania o sťažnostiach upravujú ustanovenia § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z týchto podmienok je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo treba preskúmať po jeho prijatí na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta porušenie základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru najmä nedostatkami pri hodnotení skutkových záverov a vo vyjadrení týchto záverov v písomnom vyhodnotení rozhodnutia.

Ústavný súd zdôrazňuje, že základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

V danom prípade postup všeobecného súdu v trestnom konaní je upravený Trestným poriadkom (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Z dikcie čl. 142 ods. 1 ústavy vyplýva, že v trestných veciach rozhodujú všeobecné súdy.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodovaniu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úlohou ústavného súdu je kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu teda byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neutržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Po preskúmaní výroku a odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad Trestného zákona, ktorý by mal za následok porušenie označených práv sťažovateľa. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 3/2008 zo 4. júna 2008 nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Pokiaľ ide o skutkové zistenia, tieto boli predmetom konania na okresnom súde a krajskom súde. Najvyšší súd dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nezistil, a preto dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Ústavný súd v jeho postupe nezistil pochybenie, ktoré namietal sťažovateľ. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už v mnohých svojich rozhodnutiach judikoval, že neúspech v konaní automaticky neznamená porušenie základných práv a slobôd.

Pokiaľ sťažovateľ uzneseniu najvyššieho súdu vytýka, že na str. 4 (piaty odsek) sa uvádza, že o odvolaní rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici, ide o písársku chybu odstrániteľnú opravným uznesením.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2008